

1. fejezet

NYELVTANI ÖSSZEFOGLALÓK ÉS GYAKORLATOK

- A kölcsönös névmás: *egymás* 12
- Birtokos személyjelek: ismétlés és kiegészítés 13
- Személytelen szerkezetek: *az ember* 15
- Idéző mondatok: ismétlés 15
- Időhatározók (1.): *Mikor? Melyik napon? Melyik ...?* 17
- A főnévi igenév (1.): ragozatlan és ragozott alakok 18
- Vonzatos igék 21

A KÖLCSÖNÖS NÉVMÁS: egymás

Reciprok cselekvést jelöl:

két vagy több személy egymással vagy egymáson végez valamilyen cselekvést.

Bence és Robi bemutatkoznak **egymásnak**. =
Bence bemutatkozik Robinak, Robi bemutatkozik Bencének.

A munkatársak **egymással** beszélgetnek. =
Minden munkatárs minden munkatárssal beszélget.

- A névmás alakja a mondatbeli funkciótól függ.
*bemutatkozik valakin**ek***: Bence és Robi bemutatkoznak *egymás**nak***.
beszélget valakivel: A munkatársak *egymás**sal*** beszélgetnek.

1. Egy kapcsolat története

- a) Egészítse ki a szöveget a megadott névmásokkal! Megoldásait a hangfelvétellel is ellenőrizheti.

~~egymásnak~~ – egymásban – egymással – egymást – egymást – egymásba
– egymásba – egymás

Ritát és Norbit egy kiállítás megnyitóján mutatta be *egymásnak* Pál.

A megnyitón csak beszélgettek, végig
mellett álltak. Aztán jöttek a közös séták, kávézások, beszélgetések.

Úgy tűnt, Rita és Norbi remekül megértik Egyre jobban
megismerték, egyre jobban megbíztak

Már az összes barátjuk tudta, hogy szerettek, de ők még mindig azt hitték, hogy csak barátok.

Egyszer megkérdezte Norbit a legjobb barátja: Nem látjátok, hogy szerelmesek vagytok?

Egy múzeumban volt az esküvőjük.

- b) A szöveg alapján írja be a kifejezésekbe az *egymás* megfelelő alakját! Majd írjon új mondatot a megadott szavakkal!

1. bemutat *valakit és valakit egymásnak*

én – Tamás és Lilla: Bemutatom Tamást és Lillát egymásnak.

2. beszélgetnek

ti: Egész este csak

3. jól megértik
mi: *Jól*
4. egyre jobban megismerik
ők: *Az évek során egyre jobban*
5. megbíznak
a barátnőm és én:
6. szeretnek
a két fiatal (múlt idő): *A két fiatal azonnal*
7. szerelmesek
Tamás és Claudia:

BIRTOKOS SZEMÉLYJELEK: ismétlés és kiegészítés

	Egy birtok		Több birtok	
én	-m -am/-om/-em/-öm	az autóm a rokonom	-im -(j)aim/-(j)eim	az autóim a rokonaim
te	-d -ad/-od/-ed/-öd	az autód a rokonod	-id -(j)aid/-(j)eid	az autóid a rokonaid
Ön ő	-ja/-je -a/-e	az autója a rokona	-i -(j)ai/-(j)ei	az autói a rokoniai
mi	-nk -unk/-ünk	az autónk a rokonunk	-ink -(j)aink/-(j)eink	az autóink a rokonaink
ti	-tok/-tek/-tök -atok/-otok/-etek/-ötök	az autótok a rokonotok	-itok -(j)aitok/-(j)eitek	az autóitok a rokonaitok
Önök ők	-uk/-ük, -juk/-jük az Önök -ja/-je	az autójuk a rokonuk az Önök autója az ő (!) rokonuk	az Önök -i az ő -ik/-eik/-jeik, -aik/-jaik	az autóik a rokonaik az Önök autói az ő (!) rokonaik

Részletes táblázatok → MagyarOK A1+ munkafüzet 69. és 94. oldal
MagyarOK A2+ munkafüzet 16. oldal

- Több birtok esetén magánhangzó után az *-i*-t közvetlenül kapcsoljuk a szóhoz: *autó* → *autói*, *kolléga* → *kollégái*
- Mássalhangzó után legtöbbször az egyes szám harmadik személyű alakból indulunk ki. Ehhez járul az *-i*: *rokon* → *rokona* → *rokonai*, *kert* → *kertje* → *kertjei*, DE: *barát* → *barátja* → *barátai*
- Csak a hangsúlyos személyes névmást tesszük ki: Ez az **én** füzetem(, nem a tied). A **te** barátnőd telefonált(, nem Gáboré).

Ha az *Őnök* névmás vagy egy többes számú főnév a birtokos, a birtok E/3. személyjeleket kap:
az autójuk – DE: **az Őnök autója, a lányok autója**
a rokonuk – DE: **az Őnök rokona, a lányok rokona**
a kertjük – DE: **az Őnök kertje, a lányok kertje.**
 A hangsúlyos *ők*-ből *ő* lesz: **az ő lakásuk, az ő autójuk, az ő rokonaik.**

2. Alkosson kifejezéseket a minta alapján! Ne használja a személyes névmást!

1. én + rokonok: <i>a rokonaim</i>	8. én + kutya:
2. te + család:	9. ti + ház:
3. ő + foglalkozás:	10. ön + állatok:
4. mi + kert:	11. mi + város:
5. ti + iskola:	12. ők + kocsi:
6. ön + munkahely:	13. te + könyvek:
7. önök + barátok:	14. ők + jegyzetek:

3. Alkosson kifejezéseket a minta alapján! Hangsúlyozza a személyes névmást!

1. én + testvér: <i>az én testvérem</i>	8. én + báty:
2. te + férj:	9. ti + macska:
3. ő + feleség:	10. ők (!) + ház:
4. mi + falu:	11. önök + gyerekek:
5. ti + egyetem:	12. ők (!) + lány:
6. ön + lakás:	13. mi + nagynéni:
7. önök + garázs:	14. ő + unokaöcs:

4. Döntse el, szükség van-e személyes névmásra a mondatban! Néha mindkét megoldás helyes.

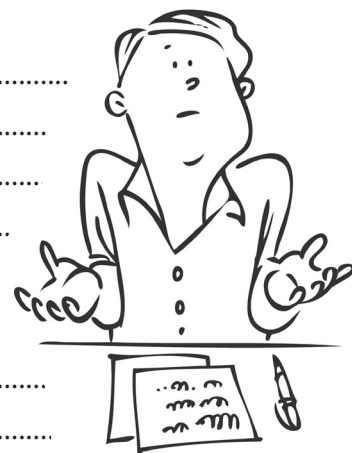
- A te fodrászod* jobb, mint az enyém. (*te – fodrász*)
- gyorsabb, mint a mienk. (*önök – autó*)
- nagyon rendes. (*én – főnök*)
- Találkoztam (*én – volt barátnő*)
- Összefutottam (*én – osztálytársak*)
- is mérnök? – Nem, fogorvos. (*ön – feleség*)
- nem olyan tehetséges, mint a mienk. (*ők (!) – lány*)
- diplomata lesz. (*én – fiú*)
- Szerintem menjünk Szekszárdra, ne az iskoláéval. (*ti – kisbusz*)
- Gabriella 2016-ban szerezte (*ő – diploma*)

SZEMÉLYTELEN SZERKEZETEK: az ember

Általános jelentés: a mondat minden emberre vonatkozik (az ember = mindenki, minden ember, mi)	Tizennyolc éves korában az ember már felnőtt. Van, hogy az ember megbukik egy vizsgán. Az ember folyton változik. Nyáron az ember gyakran megszomjazik.
Általánosan fogalmazok, de a mondat valójában rám vonatkozik (az ember = én)	Nem hagyják pihenni az embert. Az ember csak dolgozik és dolgozik. Mindig van valami gondja az embernek.

5. Alakítsa át a mondatot a minta szerint!

- Mit is mondhatnék? → *Mit is mondhat ilyenkor az ember?*
- Mindig tervezünk. →
- A hibáimból tanulok. →
- Ilyenkor tanácstalan vagyok. →
- Nem tudom, mit csináljak. →
- A boldogságot keressük. →
- Gyakran túl kíváncsiak vagyunk. →
- Sokszor arra vágyunk, ami már elmúlt. →

IDÉZŐ MONDATOK: ismétlés

Közvetlen (nem idézett) mondat	Idézett mondat
Jelentkeztem az orvosi egyetemre. Sportorvosként dolgozom. Magántanárhoz járok.	Bence azt meséli/mesélte, hogy jelentkezett az orvosi egyetemre. sportorvosként dolgozik. magántanárhoz jár.
↓ Az idézett mondat igeideje nem változik. Közvetlen mondat: jelen idő → idézett mondat: jelen idő Közvetlen mondat: múlt idő → idézett mondat: múlt idő	

Az idézett mondatokat többféleképpen bevezethetjük. Például:

Adél elmondta , hogy ...	Péter elmesélte , hogy ...
Karcsi azt mesélte , hogy ...	Olga arról beszélt , hogy ...
Azt is hozzátette , hogy ...	Pisti arról mesélt , hogy ...
Az elnök azt nyilatkozta , hogy ...	A miniszter azt állította , hogy ...
A lap közölte/megerősítette , hogy ...	

6. Mindenki tud valamit Laciról. Ki mit mesél? Alkosson mondatokat a minta alapján, múlt időben!

1. A nagymamája: „Nagyon aranyos, mosolygós kisfiú volt.” (azt – mesél)

A nagymamája azt mesélte, hogy (Laci) nagyon aranyos, mosolygós kisfiú volt.

2. A szomszéd néni: „Imádtam a sajtos pogácsámat.” (azt – mond)

3. A nővére: „A mai napig fél a pókoktól.” (elmesél)

4. A barátnője: „Egy koncerten találkoztunk.” (arról – mesél)

5. Az édesanyja: „Gyerekkora óta keveset alszik.” (azt – mond)

6. A barátja: „Mindig lehet rá számítani.” (elmond)

7. Az osztálytársa: „Mindig róla másoltam le a matekleckét.” (azt – mesél)

8. A csoporttársa: „A könyvtárban soha nem futottunk össze.” (hozzátesz)

9. Az unokahúga: „Nagyon szereti az olaszos ételeket.” (azt is – elmond)

10. A nagybátyja: „Gyerekkorában sokat kártyáztunk.” (azt is – elmesél)

7. Mit mesél Mariann? Írja le egyes szám harmadik személyben (ő)! Megoldásait a hangfelvétellel is ellenőrizheti. 🗣️

1987-ben születtem Braziliában. Az édesapám São Paulóban dolgozott mérnökként egészen 1993-ig.

1993-ban az általános iskolát már Lisszabonban kezdtem, ahol négy évig éltünk. Imádtam ezt a várost, mert tele van étellel, színekkel. 2006-ban Budapesten érettségiztem, mert közben ideköltözött a család. 2006-tól 2009-ig Bécsben jártam egyetemre, majd egy évet Japánban, Oszakában töltöttem. Ma is Japánban élek, de gyakran jövök Magyarországra.

Mariann azt mesélte, hogy 1987-ben született Braziliában.

IDŐHATÁROZÓK (1.): Mikor? Melyik napon? Melyik ...?

Melyik napon?	Melyik hónapban?	Melyik évszakban?	Melyik évben?
1998. január 1-jén (elsején)	novemberben	ősszel / tavasszal	1995-ben
múlt hónap másodikán	tavaly / idén / jövő májusban	télén / nyáron	tavaly / a múlt évben
e hónap tizedikén	2012 novemberében	tavaly / idén / jövő nyáron	idén / ebben az évben
jövő hónap harmadikán	múlt év decemberében	1996 őszén / tavaszán	jövőre / a jövő évben
	ez év júniusában	2010 telén / nyarán	
	jövő év májusában		

Tipikus (de nem kötelező) szórend időhatározóval: Ki? + **Mikor?** + Mit csinál?

Miklós **2012-ben** érettségizett. Bence **tavaly nyáron** sokat utazott. **Január 31-én** születtem.

8. Válaszoljon a kérdésekre! Ellenőrizze válaszait a hangfelvétellel!

a) Melyik napon?

- Melyik napon lesz a megbeszélés? (05. 12.) *Május tizenkettedikén.*
- Mikor születted? (02. 18.)
- Mikor találkoztál Ágival? (múlt vasárnap)
- Mikor leszel szabadságon? (jövő hónap 3. és 4.)
- Mikor van a magyaróra? (kedd és csütörtök)
- Melyik nap volt a meccs? (múlt hónap 15.)
- Melyik napon van a vásár? (minden hónap első vasárnap)
- Melyik nap jön a Mikulás? (12. 06.)

b) Melyik hónapban?

- Melyik hónapban jelentkezett a konzervatóriumba? (tavaly november) *Tavaly novemberben.*
- Mikor kezdted el dolgozni? (tavaly február)
- Melyik hónapokban van Magyarországon tavasz? (március, április és május)
- Mikor lesz Hanna esküvője? (jövő év június)
- Melyik hónapban vannak a vizsgák? (minden év januárja és májusa)
- Mikor iratkoztál be a jogatanfolyamra? (múlt év decembere)

c) Melyik évszakban? Melyik évben?

- Melyik évben születted? (1998)
- Melyik évszakban születted? (ősz)
- Melyik évben voltál az Egyesült Államokban? (2014)
- Melyik évszakban szeretnél Japánba utazni? (tavasz)
- Melyik évben jártál Budapesten? (2015)

A FŐNÉVI IGENÉV (1.): ragozatlan és ragozott alakok

Funkció

Ragozatlan főnévi igenév	Ragozott főnévi igenév
Beszélni kell a magyartanárral. El kell indulni. Be kell fejezni a projektet. Fel kell hívni az ügyfelet.	Beszélnem kell a magyartanárral. El kell indulnom. Be kell fejeznem a projektet. Fel kell hívnom az ügyfelet.
↓	↓
Általános kötelesség, feladat	Egy adott személy kötelessége, feladata

Forma: ragozatlan alakok

Szabályos igék	beszél → beszél ni , mos → mos ni , ad → ad ni , áll → áll ni
Ikes igék	dolgozik → dolgoz ni , lakik → lak ni , focizik → fociz ni
Kötőhangos igék	segít → segít eni , mond → mond ani , hall → hall ani
A kilenc rendhagyó ige	jön → jö nni , megy → menn ni , van → len ni , eszik → enn ni , iszik → inn ni , hisz → hinn ni , tesz → tenn ni , vesz → venn ni , visz → vinn ni
Többtöví igék	alszik → alud ni , fekszik → feküd ni , haragszik → haragud ni , veszekszik/ veszekedik → veszeked ni , emlékszik/emlékezik → emlékez ni

Ragozott alakok (csak egy ragozás van)

	beszél (beszélni)	tanul (tanulni)	főz (főzni)
(nekem)	beszél nem kell	tanul nom kell	főz nöm kell
(neked)	beszél ned kell	tanul nod kell	főz nöd kell
(Önnek) (neki) (Péternek)	beszél nie kell	tanul nia kell	főz nie kell
(nekünk)	beszél nünk kell	tanul nunk kell	főz nünk kell
(nektek)	beszél netek kell	tanul notok kell	főz nötök kell
(Önöknek) (nekik) (Évának)	beszél niük kell	tanul niuk kell	főz niük kell

- A személyes névmást (*nekem, neked*) legtöbbször elhagyjuk: *Beszélnem kell Katával.*
- A hangsúlyos névmást kiteszük: ***Nekem*** kell beszélnem Katával, nem neked.

Szórend

Narratív (semleges) mondatok igenév + <i>kell</i>	Beszélnünk kell. Mondanom kell valamit. Egy kicsit várnunk kell .
Narratív (semleges) mondatok igekötővel: igekötő + <i>kell</i> + igenév	Fel kell hívnom Évát. Meg kell rendelnünk az új bútorokat. Most el kell mennem , de este visszajövök.
Fókuszos mondatok: fókus + <i>kell</i> + igenév	Nem kell besz kennelned ezt a levelet. Marit nem kell meghív nunk , csak Gézát. Nekem kell besz kennelnem a levelet, nem neked. A levelet kell besz kennelned , nem a jegyzőkönyvet.

Hasonló szerkezetek

Az alábbi szavakkal: <i>lehet, szabad, illik, kár, érdemes, fontos, fölösleges, sikerül</i>	Szabad valamit kérdeznem? A megnyitóról nem illik elkésned. Érdemes kipróbálnotok a masszázst. Fölösleges várnod: Misi ma már nem jön vissza. Sikerült elérned Vendelt?

Különbség a *kell*-lel alkotott mondatokhoz képest, hogy ezek az igék és melléknevek általában hangsúlyt kapnak. Az igekötő legtöbbször nem válik el a mondatban.

9. Hogyan kell viselkednünk a munkahelyen? Mi okoz problémát? Írja le!

- Ha az iskolában nem is tartottunk be minden illemszabályt, a munkahelyen már *viselkednünk* kell.
(*mi – viselkedik*)
- Nekem mindig gondot okoz, hogyan kell a főnökömnek a problémámat. (*én – elmond*)
- Szerintem te nem mindig tudod, kinek hogyan kell (*te – köszön*)
- A barátomnak az okozza a legtöbb gondot, hogyan kell az idősebb kollégákat.
(*ő – megszólít*)
- Engem az zavar, ha valakitől szívességet kell (*én – kér*)
- Titeket zavar, hogy több időt kell a kollégáitokkal, mint a családokkal? (*ti – tölt*)
- Nekünk az a legnehezebb, hogy minden reggel pontosan kell a munkahelyre. (*mi – érkezik*)
- Pétert az zavarja, hogy nyáron is hosszú nadrágot kell a munkahelyén. (*ő – visel*)
- Ne számíts arra, hogy minden tervedet sikerül (*megvalósít*)
- Gondold végig, hogy kivel érdemes együtt (*dolgozni*)
- Fontos jó viszonyban a főnökökkel és a munkatársaidal. (*van*)

10. Feladatok. Kinek mit kell tennie? Alkosson mondatokat kétféleképpen!

1. *te* – ellenőrizni a számlákat: *Ellenőrizned kell a számlákat.*
Neked kell ellenőrizned a számlákat(, nem nekem).
2. *én* – felhívni egy fontos ügyfelet:
 (, nem neked).
3. *Ibolya* – kinyomtatni a fontos dokumentumokat:
 (, nem Hajninak).
4. *mi* – előkészíteni a tárgyalást:
 (, nem nektek).
5. *Ön* – lefoglalni a termet:
 (, nem nekünk).
6. *Önök* – lefordítani a leveleket németre:
 (, nem nekem).
7. *ti* – beszélni a marketingosztállyal:
 (, nem Tamásnak).
8. *a szegedi kollégák* – leadni a projektet:
 (, nem a győrieknek).

11. Mit nem kell megtennünk? Alkosson ellentétes jelentésű mondatokat!

1. Fel kell hívnom Ádámot. ↔ *Nem kell felhívnom Ádámot.*
2. Döntened kell. ↔
3. Sietnem kell. ↔
4. Tanulnotok kell. ↔
5. Már indulniuk kell. ↔ *Még nem*
6. Helgának dolgoznia kell. ↔
7. Tennünk kell valamit. ↔ *semmit.*
8. Meg kell beszélnünk valamit. ↔ *semmit.*

12. Melyik ige illik a mondatba? Néha több megoldás is lehetséges. Egy lehetséges megoldást a hangfelvétellel is ellenőrizhet.

a) *Sikerült, fölösleges, kellett vagy érdemes?* Írja be!

Tavaly egy tréninget *kellett* szerveznünk a munkahelyemen. volt több megbeszélést tartanunk, mert együtt összeállítanunk egy érdekes programot. Sokat dolgoznunk, sok mindent meg rendelnünk, sok emberrel beszélünk.

Én kicsit félttem, de szerencsére volt aggódnom: minden rendben ment, a résztvevők remekül érezték magukat. volt mindent jól előkészítenünk!

b) *Szabad, illik, lehet, érdemes vagy fölösleges?* Írja be!

Nem mindig udvarias az ember. Persze tudnunk, hogy mit tehetünk, és mit nem. Jó tudni, hogy kit tegeznünk, és kit nem. Azt is tudnunk, hogy kinek, mikor, milyen ajándékot vinnünk. De teljesen udvariaskodunk, ha például vész helyzetben kell segítenünk.

c) *Szabad, kár vagy fontos?* Írja be!

Az illemszabályok akkor működnek, ha a legtöbb ember betartja őket. figyelni a többi emberre. Nem túl sok szabályt megsértenünk, mert akkor kellemetlenséget okozunk a környezetünknek. lenne azt hinnünk, hogy illemszabályok nélkül könnyebb az élet. Vannak dolgok, amiket ugyan meg tennünk, de ha kellemetlen pillanatokat szerzünk velük másoknak, jobb lemondani róluk.

VONZATOS IGÉK

13. **Életrajz.** Írja a mondatokba a megfelelő igét! Megoldásait a hangfelvétellel is ellenőrizheti. 🔊

~~születtem~~ – foglalkozom – érdekelt – szereztem meg – dolgozom – tanulok – jelentkezem – végeztem
– elvettem – jártam

- Köszegen *születtem*, 1991-ben.
- Ott is óvodába és általános iskolába.
- A gimnáziumot és az egyetemet Veszprémben
- Nagyon a kémia, mindig is vegyész akartam lenni.
- A diplomámat 2015-ben
- Ugyanebben az évben feleségül a barátnőmet.
- Azóta egy vegyipari cégnél
- Nagyon szeretem a munkámat, sok érdekes dologgal
- Közben németül is, mert a cégünknek sok német partnere van.
- Az a tervem, hogy jövőre a felsőfokú nyelvvizsgára.

14. Mi az ige vonzata?

a) Írja be a megfelelő névmást!

~~valakivel~~ – valakivel – valakivel – valakivel – valakit – valakit – valakit – valakit – valakit valakinek – valakinek
– valakinek – valakinek

1. találkozik <i>valakivel</i>	7. kezet nyújt
2. köszön	8. kezet fog
3. meglátogat	9. ismer
4. megismerkedik	10. üdvözl
5. megpuszil	11. bemutatkozik
6. bemutat	12. beszélget

b) Írjon kérdéseket az a) feladat igéivel! Válaszoljon a megadott szavakkal!

1. *Kivel* találkoztál tegnap? (egy kedves barátom) *Egy kedves barátommal.*
2. köszöntél? (egy régi ismerősöm)
3. látogattál meg? (a nővérem)
4. ismerkedtél meg a bárban? (egy helyes lány)
5. pusztította meg az előbb? (a nagynéném)
6. mutattál be a húgodnak? (a legjobb barátom)
7. nyújtottál kezet? (a főnökünk)
8. fogtál kezet az utcán? (a barátaim)
9. ismersz az új munkahelyeden? (még senki)
10. üdvözöltél az előbb? (a szomszédaink)
11. mutatkoztál be? (az új munkatársam)
12. beszélgettél kávészünetben? (a kolléganőm)

15. A pontosságról. Keresse meg az összetartozó mondatrészeket! Néha több megoldás lehetséges.

1. Fontosnak tartom •	• udvariatlanságnak számít.
2. Éva késni fog a találkozóról •	• néhány percet.
3. Ne haragudj, késem •	• a találkozóról.
4. Egy időpontot szeretnék •	• a pontosságot.
5. A partnerek pontosan •	• pontosan érkezem.
6. Ausztriában a késés •	• érkeztek a találkozóra.
7. Mindig percre •	• néhány perc késés elfogadott.
8. Mindig mindenhol •	• Önnel megbeszélni.
9. Baráti találkozó esetén •	• elkésél!